

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény – Tárgy: „Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a vásárlóerő-paritással kapcsolatos alapinformációk szolgáltatására, valamint a vásárlóerő-paritás kiszámítására és közzétételére vonatkozó közös szabályok megállapításáról”

COM(2006) 135 final – 2006/0042 (COD)

(2006/C 318/07)

2006. július 20-án a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 262. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fenti tárgyban.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Gazdasági és Monetáris Unió, gazdasági és társadalmi kohézió” szekció véleményét 2006. július 20-án elfogadta. (Előadó: Sergio E. SANTILLÁN CABEZA)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság szeptember 13–14-én tartott 429. plenáris ülésén (a szeptember 13-i ülésnapon) 182 szavazattal 3 ellenében, 12 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) üdvözli a rendeletjavaslatot, amely megteremti a vásárlóerő-paritások (PPP-k) megállapításának jogalapját. Ez mind közösségi, mind tagállami szinten javítani fogja a PPP-k előállítása teljes folyamatának átláthatóságát, időszertiségét és minőségét.

1.2. Tekintettel a javaslatban tárgyalt témákra és arra, hogy egyfelől kötelező előírásokra van szükség az európai bizottsági, illetve tagállami hatáskörök korlátozására, másfelől egységes alapokra kell helyezni a PPP-kkel kapcsolatos adatok kiszámítását és átadását, az EGSZB a rendeletjavaslat mielőbbi elfogadását ajánlja.

1.3 Az EGSZB mindazonáltal felhívja a figyelmet arra, hogy költségmegtérülésből az Európai Bizottság (Eurostat) jelenleg országokra és nem régiókra⁽¹⁾ lebontva számítja ki a PPP-t, pedig a kiszámított értékeket többek között a régiók gazdasági teljesítményének értékelésére használják. A rendelkezésre álló adatokból az derül ki, hogy a tagállamokon belül az áruk és a szolgáltatások árát nézve egyes esetekben jelentős regionális különbségek vannak. Helyes, hogy az alapinformációkat gyűjtő statisztikai hivatalok térbeli kiigazítási szorzótényezőket alkalmaznak, alapvetően azonban, hogy ezek a tényezők alkalmasak legyenek a torzulások megelőzésére a PPP-k kiszámítása során. Ezért a tagállamoknak ajánlatos minden lehetséges gazdasági és technikai erőfeszítést megtenniük annak érdekében, hogy ezek a korrekciók együtthatók minél pontosabban tükrözzék a földrajzi fekvéssel összefüggő árkülönbségeket.

1.4 Az imént említett okokból a térbeli korrekciók együtthatók felülvizsgálatának hatéves minimális határideje túlságosan

⁽¹⁾ 254 NUTS 2. régió létezik. 1059/2003/EK rendelet, 1. melléklet.

hosszúnak tűnik, következésképpen ajánlatos szűkebbre szabni. Hasonlóképpen, mivel a rendelettervezetben az alapinformáció-szolgáltatás minimális gyakoriságát határozzák meg⁽²⁾, az árákról szóló adatszolgáltatást lehetőség szerint két évente kellene elvégezni⁽³⁾ (a javaslatban minimum három évet írnak elő).

1.5 Általánosságban hangsúlyozni kell, hogy az Unió statisztikai apparátusa eredményességének a javítására kell törekedni, mind a műszaki és humán erőforrások biztosítása terén, mind pedig az Eurostat és a PPP-k kiszámításában jelentős feladatokat ellátó nemzeti statisztikai hivatalok közötti koordináció tekintetében.

2. Vásárlóerő-paritások (Purchasing Power Parities, PPP-k)

2.1 Az Eurostat és az OECD PPP-programja az 1980-as évek elején indult azzal a céllal, hogy az Európai Unió és az OECD tagállamainak GDP-jét (bruttó hazai termékét) rendszeresen és szabályos időközönként összehasonlítsák⁽⁴⁾. A PPP-k pénznemek átszámítására alkalmazott arányszámok, amelyek a nominális nemzeti pénznemekben kifejezett gazdasági mutatókat „vásárlóerő-egységnek” (*Purchasing Power Standard*, PPS) nevezett közös fiktív pénznemre alakítják át; ez kiegyenlíti a különböző nemzeti valuták vásárlóerejét.

2.2 A nemzetgazdasági aggregátumok PPS-ben kifejezett mennyiségét úgy kapjuk meg, hogy a nemzeti pénzegységekben kifejezett eredeti értéküket elosztjuk a megfelelő PPP-vel. A PPP-eket mint átváltási arányokat alkalmazva az országok PPS-ben kifejezett GDP-jének mennyiségei – az árszínvonal-különbségek kiküszöbölésével – valóban összehasonlíthatóvá válnak.

⁽²⁾ 1. melléklet: módszertan, 2.1. pont.

⁽³⁾ A „Fogyasztási cikkek és szolgáltatások ára és a vonatkozó jellegzeteségi mutatók”, a „Termelőeszközök ára” és az „Építési projektek ára” kategóriákról van szó.

⁽⁴⁾ Mindazonáltal a GDP nemzetközi szintű, az árakon alapuló és mennyiségi összehasonlítása az OEEC (*Organization for European Economic Cooperation* – Európai Gazdasági Együttműködés Szervezete) által az 1950-es években végzett kísérleti összehasonlító munkákra vezethető vissza.

2.3 A PPP-k árdeflátorok, egyben pénznem-átszámítási arányszámok. Az euró bevezetésével az euróövezetbe tartozó tagállamokban az árak most először hasonlíthatók össze közvetlenül az érintett – és a nemzeti árszínvonalától függően eltérő vásárlóerővel rendelkező – országok között. Ezért az euróövezeten kívüli országokban a PPP-k pénznem-átszámítási arányszámok, és kiküszöbölik az egyes országok árszínvonalában mutatkozó különbségek hatásait, míg az euróövezet országaiban csak az utóbbi, árdeflátori szerepet töltik be.

2.4 A PPP-k kiszámítása egy összehasonlítható termék- és szolgáltatáskosár segítségével történik, amelyet többek között a *Classification of Individual Consumption by Purpose* („egyéni fogyasztás rendeltetés szerinti osztályozása”, COICOP ⁽⁵⁾) és a *Classification of Products by Activity* (Szolgáltatások Jegyzéke, CPA) alapján választanak ki. Az adatgyűjtést az adott gazdasági terület egy vagy több városában (általában kizárólag a tagállamok fővárosaiban) végzik. A tagállamok többsége térbeli kiigazítási szorzótényezőket alkalmaz a regionális különbségek tekintetbevétele, egyikük azonban csak a főváros adatait veszi figyelembe, mivel kis földrajzi kiterjedése miatt nem érvényesülnek a regionális különbségek.

3. PPP és GDP

3.1 A GDP a gazdasági szereplők által egy adott gazdasági területen és egy adott időszakon – általában egy éven – belül végrehajtott összevetés eredményeit tükrözi. A nemzeti számlák rendszerével összhangban számítják ki, amely az EU tekintetében az 1995-ös integrált gazdasági számlák rendszere (ESA 95). A GDP a termelés, a kiadás és a bevétel szemszögéből mérhető. A PPP-k céljából különösen fontos a kiadáson mért GDP, amely megmutatja, hogy az egy ország gazdasága által termelt (vagy importált) javakat, illetve szolgáltatásokat milyen mértékben használják fel lakossági fogyasztásra, állami fogyasztásra, állóeszköz-felhalmozásra vagy kivitelre.

3.2 A valós összehasonlítás érdekében nélkülözhetetlen az országok közötti árszínvonal-különbségeket tükröző átváltási arányok (területi deflátorok) alkalmazása. Az árfolyamokat nem lehet átváltási arányokként használni, mivel az árkülönbségeken túl még számos más elemet tükröznek.

3.3 Ezért a különböző országok valutái közötti PPP-ket kifejezetten úgy alakították ki, hogy területi átváltási arányokként való használatra alkalmasak legyenek.

4. Mire használhatók a PPP-k?

4.1 Kezdetben a főbb felhasználók a nemzetközi szervezetek voltak, például az Eurostat, az IMF, az OECD, a Világbank és az ENSZ. Később azonban a PPP-kől szóló statisztikák felhasználása kibővült, és manapság már számos felhasználó van: kormányügynökségek, egyetemek, kutatóintézetek, valamint állami és magánvállalatok. A bankok gazdasági elemzéseikhez és az átváltási árfolyamok követéséhez használják fel a PPP-ket, a magánszemélyek és munkaadók pedig egyik országból a másikba történő költözéskor a fizetések megállapítására alkalmazzák őket.

⁽⁵⁾ Ezt a rendszert nemzetközi szervezetek (ENSZ, IMF stb.) alkalmazzák.

Az is előfordulhat, hogy a PPP-ket felhasználják a bérekkel kapcsolatos transznacionális kollektív tárgyalások során.

4.2 A PPP-k az EU számára mind gazdasági, mind politikai szempontból létfontosságú mutatók. A jogszabály előírja alkalmazásukat egyrészt a strukturális alapokkal kapcsolatban ⁽⁶⁾, másrészt a Kohéziós Alap számára is kötelező hivatkozási alapot jelentenek ⁽⁷⁾. Meg kell azonban említeni, hogy míg az első esetben (strukturális alapok) a számítás alapja az egy főre jutó bruttó hazai termék (GDP); a második esetben (Kohéziós Alap) az egy főre jutó bruttó nemzeti terméket (GNP) veszik alapul. A jelen vélemény tárgyát képező rendeletjavaslat csak a GDP-t veszi figyelembe ⁽⁸⁾.

4.3 A PPP-ket arra is felhasználják, hogy meghatározzák az Európai Közösség tisztviselőinek és egyéb alkalmazottainak javadalmazása és nyugdíja tekintetében alkalmazandó korrekciós együtthatókat ⁽⁹⁾.

5. A rendeletjavaslat

5.1 A PPP-k kiszámítására vonatkozó jogi keret megállapításáról szóló rendeletjavaslat felszámol egy joghézagot. Az információk szolgáltatására vonatkozó egységes szabályok javítani fogják a tagállamok által szolgáltatott adatok átláthatóságát és minőségét (1. cikk). Ennélfogva a kitűzött cél nemcsak az Eurostat mint az eredmények koordinátora, hanem a tagállamok statisztikai hivatalai szempontjából is kedvező hatású.

5.2 A hatáskörök és kompetenciák megállapítása. Az Európai Bizottság felelős – az Eurostat segítségével – az alapinformációk szolgáltatásának összehangolásáért, a PPP-k kiszámításáért és közzétételéért, valamint a módszertan fejlesztéséért, a tagállamokkal folytatott egyeztetés keretében (4. cikk (1) bekezdés). A tagállamok feladata az alapinformációk szolgáltatása, az összeírási eredmények „írásban” történő jóváhagyása és az adatok hitelességének ellenőrzése (4. cikk (2) bekezdés).

⁽⁶⁾ Az 1260/1999/EK tanácsi rendeletnek megfelelően a strukturális alapokat olyan régiókra alkalmazzák, amelyekben a vásárlóerő-paritáson mért egy főre jutó GDP nem éri el a közösségi átlag 75 %-át. Ugyanez érvényes azokra az országokra is, amelyek később csatlakoztak az EU-hoz (ld. a 2003. évi csatlakozási okmány II. mellékletét).

⁽⁷⁾ A Kohéziós Alap esetében a követelményt az 1994. május 25-i 1164/94/EK tanácsi rendelet 2. cikkének (1) bekezdése tartalmazza, amely szerint az alap felhasználható „... azokban a tagállamokban, ahol [a vásárlóerő-paritáson mért,] egy főre jutó bruttó nemzeti termék (GNP) a közösségi átlag 90 %-ánál kevesebb”.

⁽⁸⁾ A 3. cikkben a következő meghatározás található: „a) »vásárlóerő-paritások« vagy »PPP-k«: területi deflátorok és pénznemek átszámítására alkalmazott arányszámok, melyek kiküszöbölik az egyes országok árszínvonalában mutatkozó különbségek hatásait, s így lehetővé teszik a GDP különböző összetevőinek mennyiségi összehasonlítását, valamint az árszínvonalak összevetését”.

⁽⁹⁾ Az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzata, XI. melléklet, 1. cikk („A gazdasági paritásokat úgy kell kiszámítani, hogy minden alapelemet legalább öt évente egyszer közvetlen kutatással meg lehessen vizsgálni.”), valamint egyéb EK-alkalmazottak alkalmazási feltételei.

5.3 A tagállamok statisztikai hivatalai az egységes paraméterek alapján kiszámított alapinformációkat egységes technikai formátumban továbbítják az Eurostathoz (5. cikk és I. melléklet).

5.4 A statisztikai egységeket vagy a 696/1993/EK tanácsi rendelet, vagy más, a jövőben megállapítandó forrás határozza meg (6. cikk). Az Európai Bizottság és a tagállamok minőségellenőrzési rendszert hoznak létre (7. cikk).

5.5 Az Eurostat évente egyszer kiszámítja a PPP-eket (8. cikk), és feladata az eredményeknek az egyes tagállamokra vonatkozóan, összesített szinten történő közzététele is (9. cikk).

5.6 A rendeletjavaslat nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy összeírást végezzenek kizárólag azon célból, hogy meghatározzák az Európai Közösség tisztviselőinek és egyéb alkalmazottainak javadalmazása és nyugdíja tekintetében alkalmazandó korrekciós együtthatókat (10. cikk).

5.7 Időbeli és térbeli kiigazítási szorzótényezők. A PPP-eket az **országos szintű, éves átlagos árakból** kell kiszámolni (**2. cikk (2) bekezdés**). Mivel „az adatgyűjtés korlátozható egy vagy több helyszínrre a gazdasági területen belül” és „egy adott időszakra”, a tagállamoknak (egy évnél nem régebbi) **időbeli kiigazítási szorzótényezőt** és (hat évnél nem régebbi) **térbeli kiigazítási szorzótényezőt** kell alkalmazniuk (I. melléklet: Módszertan, 2–4. pont).

Brüsszel, 2006. szeptember 13.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Anne-Marie SIGMUND

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény – Tárgy: „Javaslat európai parlamenti és tanácsi határozatra a papírmentes vámkezelési és kereskedelmi környezetről”

COM(2005) 609 final – 2005/0247 (COD)

(2006/C 318/08)

2006. január 17-én a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 95. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fenti tárgyban.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció véleményét 2006. július 12-én elfogadta. (Előadó: Umberto BURANI.)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2006. szeptember 13-án tartott 429. plenáris ülésén 190 szavattal, 3 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Bevezető

1.1 Az Európai Bizottság javaslatának tárgya az új „elektronikus vám projekt”, amelynek végső célja a egy teljesen automatizált, átjárható, biztonságos, könnyen hozzáférhető és papírmentes elektronikus vámrendszer bevezetése Európában. A javaslat az Európai Bizottság által javasolt új Közösségi Vámkódex⁽¹⁾ bevezetéséhez szükséges kiegészítés, amely vámkódexszel kapcsolatban az EGSZB külön véleményt dolgozott ki.

1.2 Az informatizált rendszerre való átállás valamennyi tagállam részéről közös és koordinált erőfeszítést feltételez, mindezt nem csak a vámigazgatási szervek, hanem a vámigazgatás részét nem képező határőr szervek részéről is. Ezeknek

kötelezettséget kell vállalniuk arra, hogy átültetik a gyakorlatba az **egyablakos ügyintézés** és **egymegállásos ellenőrzés** koncepcióját. Ezáltal egyszerűbb, gyorsabb és költségkímélőbb vámkezelés válik lehetővé, a vámigazgatási szervek pedig hatékonyabb ellenőrzéseket végezhetnek majd kockázatkezelés terén.

1.3 A tagállamok már eddig is jelentős eszközöket fektettek be az elektronikus vámrendszerek kifejlesztésébe. Az említett rendszerek között azonban jelentős különbségek vannak a technikai fejlettség, az érvényes előírások és az adatok felhasználása tekintetében. Az eddig elért harmonizáció tehát nem volt elégséges mértékű. Ehhez még hozzáadódik egy sokkal fontosabb és eddig megoldatlan probléma is: a **rendszerek hiányzó átjárhatósága (interoperabilitása)**.

⁽¹⁾ COM(2005) 608 final.